

PŘEDMLUVA

Tato publikace volně navazuje na pět předchozích sborníků nazvaných *Matematika v proměnách věků I, II, III, IV, V*, které vyšly v edici Dějiny matematiky (svazky 11, 16, 24, 32 a 33) v letech 1998 až 2007, a na dva sborníky *Mathematics through the Ages I, II* z let 2001 a 2004 (svazky 17 a 25).

První část tohoto sborníku přináší netradiční pohled na slavného přírodovědce Isaaca Newtona. Obsahuje delší studii Ivana Saxla (1936–2009), který se v posledních letech života intenzivně zabýval Newtonovými filozofickými, teologickými a alchymistickými spisy a myšlenkami. O tomto tématu přednášel na řadě konferencí, seminářů a letních škol. Otištěný text je jeho poslední větší prací, která byla nalezena po jeho odchodu v jeho počítači. Text byl jen nepatrně jazykově a typograficky upraven, bylo přidáno několik obrázků. Druhý článek věnovaný Isaacu Newtonovi je překladem ruské studie M. I. Jurkiny a M. A. Kamenskoj *O počátcích astronomie, geometrie a geodézie ...*, která analyzuje obsah a historický význam Newtonovy knihy *Chronology of Ancient Kingdoms amended*. Studii přeložili a četnými doplňujícími a vysvětlujícími poznámkami opatřili Zbyněk Nádeník a Marie Nádeníková.

Ve druhé části tohoto sborníku jsou otištěny rozšířené texty několika přednášek proslouvených v uplynulých letech na mezinárodních konferencích *Historie matematiky*, na *Semináři z historie matematiky pro vyučující na středních školách* a při jiných příležitostech. Některé příspěvky byly sepsány v rámci doktorského studia na MFF UK v Praze nebo FF ZČU v Plzni.

Třetí část tohoto sborníku sestává ze čtyř článků věnovaných životu české matematické komunity v Praze v 50. a 60. letech 20. století; přibližují dvě osobnosti z řady tehdejších významných vysokoškolských pedagogů – Vladimíra Kořínka a Františka Vyčichla. Nastiňují nejen vývoj matematického bádání u nás, ale charakterizují také atmosféru a problémy poválečné doby. Vznikly podstatným rozšířením a doplněným přednášek, jež proběhly na mezinárodním semináři *Velmožové vědy*, který pořádal Archiv AV ČR v roce 2005.